

ЩОДО ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ «ІНФОРМАТИКА»

Окара Д. В., Молчанюк І. В., Денисенко В. Ю. (*Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна*), **Шинкаренко В. М.** (*Одеський національний економічний університет, м. Одеса, Україна*)

У Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки йдеться про відродження національної системи освіти – найважливішої ланки у вихованні свідомих громадян, формування освіченої, творчої особистості; виведення освіти України на рівень розвинених країн світу. Метою гуманітаризації освіти є формування фахівця освіченою людиною, що знає культуру й історію людства, своєї держави, свого народу і роду; людини, яка вміє працювати в трудовому колективі та може реалізувати свої творчі здібності. Одним із найважливіших завдань виховання студентів є формування людини, для якої демократичне громадянське суспільство є осередком реалізації творчих можливостей, задоволення особистих та соціальних інтересів. Громадянськість є важливою рисою морального обличчя людини і пов’язана з готовністю людини реалізувати свої права та обов’язки, поважати права і свободи інших громадян, розуміти відповідальність перед суспільством і державою за свої вчинки. Тому формування почуття громадянськості студентів є важливим завданням вищів. Однією з компонентів формування громадянськості є патріотичне виховання. Важливими моральними цінностями, які визначають патріотичну поведінку особистості, є совість, чесність, правдивість, свобода, рівність, справедливість, повага, толерантність, гідність, працьовитість, відповідальність тощо. На думку В.О. Сухомлинського, патріотичне виховання – це сфера духовного життя, що проникає в усе, що пізнає, робить, до чого прагне, що любить і ненавидить людина. Проблема патріотичного виховання є актуальною для формування цілісних особистостей.

Одним з способів вирішення цієї проблеми є поєднання інноваційних технологій із дидактичним матеріалом, що має зміст патріотичного характеру. Так, під час вивчення курсу інформатики важливо звертати увагу студентів на внесок українських вчених у розвиток інформаційних технологій. Наприклад, на лекції за темою «Історія розвитку обчислювальної техніки» доцільно звернути увагу на те, що

- наукові праці академіка М.П. Кравчука (1892 – 1942) – вчителя конструкторів ракетної та космічної техніки С.П. Корольова, А.М. Люльки, В.М. Челомея – широко використовували у своїх дослідженнях американські розробники першого у світі комп’ютера (у тому числі Дж. В. Атанасов);

- саме у Києві під керівництвом академіка С.О. Лебедєва (1902 – 1974) уперше у СРСР і Європі у 1950 році була введена в експлуатацію МЕЛМ (мала електронна лічильна (обчислювальна) машина), а у 1953 році була створена ВЕЛМ (велика електронна лічильна машина).
- академік В.М.Глушков (1923 – 1982) є засновником інформаційних технологій, його активна діяльність зі створення обчислювальних машин дозволила до мінімуму скоротити розрив між СРСР і США в цій галузі;
- К.Л. Ющенко (1919 – 2001) є автором першої у світі мови програмування високого рівня («Адресної мови програмування»), яка випередила створення перших мов програмування Фортран, Кобол, Алгол і підготувала появу не тільки мов програмування з апаратом непрямої адресації, а й асемблерів;
- академік М.М. Амосов (1913 – 2002) в першу чергу усім відомий як один з кращих в світі хірургів, однак треба звернути увагу на те, що він також є засновником біокібернетики в Україні, зробив перший в Україні апарат штучного кровообігу, займався питанням штучного інтелекту, був настільки талановитим інженером, що навіть зміг за відсутності матеріалів викроїти триступковий серцевий клапан з нейлонової сорочки.

Вивчаючи тему «Комп'ютерні віруси», доцільно розповісти про роботу українського антивірусу *Zillya* (перша версія – 2009 рік) та її розробників. Доречно для індивідуальних робіт запропонувати студентам написання рефератів, розробку доповідей, презентацій або під час роботи науково-технічного гуртка створення проектів за такими темами, як «Українські імена в інформатиці», «Історія розвитку інформаційних технологій в Україні» тощо.

Патріотичне виховання молоді ставить за мету формування у особистості ціннісного ставлення до навколошньої дійсності та себе самої, активної і життєвої позиції. Потрібно зробити все необхідне, щоб молодь прийшла до висновку, що такі цінності як сім'я, праця, творчість, друзі, відповідальність, чесність, вихованість – найголовніші, а моральна свідомість є найвищим вираженням розвитку людини. Навчання у вищі, безумовно, сприяє формуванню громадянської позиції людини, її соціально-політичної орієнтації, але, на жаль, більшість випускників виявляються навченими, але не готовими до вирішення реальних професійних та життєвих проблем. Маючи досить великий запас знань, учорашній студент не завжди здатний використати їх у житті. Отже, доцільно вести мову про громадянську компетентність людини. Треба створити умови для набуття випускниками вищів життєвих компетентностей, які дозволять їм успішно самореалізуватись у суспільстві, сприяти подальшому розвитку громадянського суспільства на позиціях духовності, патріотизму, гуманізму, демократії, науки.